

V Bruseli 1. júla 2021
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2021/0171(COD)

10382/21
ADD 3

CONSOM 148
MI 521
COMPET 527
EF 232
ECOFIN 680
DIGIT 84
CODEC 1021
CYBER 198

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	1. júla 2021
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	SWD(2021) 171 final
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU Sprievodný dokument Návrh SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o spotrebiteľských úveroch

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2021) 171 final.

Príloha: SWD(2021) 171 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 6. 2021
SWD(2021) 171 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

Spríevodný dokument

Návrh SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o spotrebiteľských úveroch

{COM(2021) 347 final} - {SEC(2021) 281 final} - {SWD(2021) 170 final}

Súhrnný prehľad
Posúdenie vplyvu revízie smernice o spotrebiteľskom úvere (2008/48/ES)
A. Potreba konať
V čom spočíva problém a prečo ide o problém na úrovni EÚ?
Vzhľadom na vývoj na trhu, technologický vývoj a vývoj správania od prijatia smernice spotrebiteľia, ktorí si berú úvery, čelia ujme, ktorej by sa dalo zabrániť. Odhaduje sa, že až na 46 miliónov ľudí majú dosah rôzne problémy spojené s kľúčovými ustanoveniami smernice. Podniky navyše čelia záťažou a nákladom vyplývajúcim z nejasných povinností, čím sa znižuje konkurencieschopnosť na vnútornom trhu EÚ so spotrebiteľskými úvermi, čo potvrdzuje hodnotenie smernice uverejnené v roku 2020 [SWD(2020) 254 final] a spôsobuje spotrebiteľom ťažkosti pri prístupe k cezhraničným úverom a podnikom pri ich poskytovaní. Problémy ešte zhoršuje vznik nových rizikových produktov a nových subjektov, ktoré nie sú (jasne) regulované. Spolu s obmedzenou informovanosťou spotrebiteľov situácia vedie k postupom využívajúcim situáciu a modely správania spotrebiteľov, úverom poskytovaným bez dôkladného posúdenia úverovej bonity spotrebiteľov, nadmernému zadlženiu spotrebiteľov z dôvodu individuálnych okolností alebo systémových hospodárskych narušení. Ak sa neprijmú žiadne opatrenia, základné faktory , t. j. digitalizácia, vývoj správania spotrebiteľov, nedostatočná zrozumiteľnosť určitých ustanovení smernice, nedostatočné zohľadnenie vlastného kapitálu a nedostatočná harmonizácia medzi členskými štátmi, ktoré vedú k nedokonalkej hospodárskej súťaži, by aj naďalej zostali riadne nevyriešené . Identifikované problémy by preto naďalej ovplyvňovali zainteresované strany, vzhľadom na trendy na trhu spôsobené pokrokom digitalizácie pravdepodobne aj v rastúcom rozsahu.
Čo by sa malo dosiahnuť?
Všeobecnými cieľmi preskúmania smernice je znížiť poškodzovanie spotrebiteľa a riziká spojené s prijímaním úverov na meniacom sa trhu a uľahčiť cezhraničné poskytovanie spotrebiteľských úverov a konkurencieschopnosť vnútorného trhu. Je to v súlade s pôvodnými cieľmi smernice .
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ (subsidiarita)?
Vzhľadom na vývoj od prijatia smernice, najmä pokiaľ ide o rôzne prístupy členských štátov, možno zlepšenie súčasného regulačného rámca dosiahnuť len opatreniami na úrovni EÚ. Opatrenia na úrovni EÚ by zabezpečili trvalo vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa a jasnejší a harmonizovanejší právny rámec pre podniky, čím by sa znížili prekážky pri ponúkaní úverov v iných členských štátoch (prostredníctvom priameho cezhraničného poskytovania úverov alebo zakladania dcérskych spoločností). Vzhľadom na digitalizáciu a potenciálny vstup nových aktérov digitálneho sektora na trh s úvermi sa očakáva, že cezhraničné poskytovanie úverov sa zvýši , a preto budú spoločné pravidlá EÚ prispôbené digitálnemu veku potrebné a účinnejšie na dosiahnutie politických cieľov EÚ.
B. Riešenia
Aké sú rôzne možnosti na dosiahnutie týchto cieľov? Existuje uprednostňovaná možnosť? Ak nie, prečo?
Na dosiahnutie cieľov sa posudzujú tieto možnosti: scenár bez zmeny politiky (možnosť 0 – základný scenár), neregulačný zásah (možnosť 1); cielená zmena smernice zameraná len na zvýšenie jasnosti a účinnosti súčasných ustanovení (možnosť 2) a rozsiahla zmena smernice s cieľom zahrnúť nové

ustanovenia v súlade s existujúcim <i>acquis</i> EÚ (možnosť 3a) alebo zahrnúť nové ustanovenia nad rámec existujúceho <i>acquis</i> EÚ (možnosť 3b). Na základe vykonaného posúdenia by uprednostňovanou možnosťou bola možnosť 3a doplnená o určité nákladovo efektívne opatrenia prevzaté z iných možností.
Aké sú názory jednotlivých zainteresovaných strán? Kto podporuje ktorú možnosť?
Spotrebiteľské organizácie uprednostňujú rozsiahlu revíziu smernice (možnosti 3a a 3b). Vnútroštátne orgány vo všeobecnosti podporujú legislatívnu zmenu (možnosti 2, 3a a 3b), pričom niekoľko členských štátov podporuje rozsiahlu legislatívnu zmenu s cieľom riešiť všetky zistené problémy (možnosti 3a alebo 3b). Väčšina subjektov z oblasti priemyslu uprednostňuje neregulačný zásah (možnosť 1) alebo cieleň zmeny smernice (možnosť 2) s cieľom prispôsobiť ju vývoju digitalizácie.
C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti
Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (ak nejaké sú, okrem tých hlavných)?
Uprednostňovaná možnosť by bola veľmi účinná pri plnení cieľov iniciatívy, zabezpečila by vysokú úroveň súladu s právnymi predpismi EÚ a bola by efektívna z hľadiska posudzovaných hospodárskych a sociálnych vplyvov. Očakáva sa, že bude mať pozitívny vplyv na ochranu spotrebiteľa a zníženie ujmy, dôvery a začlenenia. Uprednostňovanou možnosťou sa pravdepodobne posilnia rovnaké podmienky v rámci členských štátov a medzi nimi, a to vďaka zníženiu fragmentácie súčasného právneho rámca. Kvantifikované opatrenia v rámci uprednostňovanej možnosti by znamenali zníženie ujmy spotrebiteľov o približne 2 miliardy EUR v období 2021 – 2030 plus výhody vyplývajúce z opatrení týkajúcich sa dlhového poradenstva a horných hraníc RPMN/úrokových sadzieb, ktoré sa považujú za veľmi prospešné pre spotrebiteľov a spoločnosť. Znamenalo by to aj zníženie zaťaženia podnikov z dôvodu väčšej právnej zrozumiteľnosti, zjednodušenie informačných požiadaviek na reklamu na rozhlasových kanáloch (14 miliónov EUR) a prispôsobenie informačných požiadaviek na digitálne používanie.
Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?
Poskytovatelia úverov by znášali väčšinu nákladov na vykonávanie novej smernice a niektoré opatrenia (napr. horné hranice) by boli nákladnejšie pre poskytovateľov, ktorí v súčasnosti ponúkajú produkty, na ktoré sa smernica nevzťahuje. Náklady na kvantifikované opatrenia pre banky sa odhadujú na 1,4 miliardy EUR až 1,5 miliardy EUR. Hoci nie je možné určiť, do akej miery presne, očakáva sa, že náklady sa prenású na spotrebiteľov.
Aký je vplyv na MSP a konkurencieschopnosť?
Konkrétne vplyvy na MSP neboli identifikované ako významné, takže sa neposudzovali samostatne. Navrhované opatrenia by mali väčší vplyv na poskytovateľov úverov, ktorí v súčasnosti ponúkajú neregulované produkty. Niektoré z nich môžu dokonca zmiznúť z trhu bez prispôbenia ich súčasných obchodných modelov, ktoré často predstavujú významné riziká pre spotrebiteľov a ktoré by podľa nových pravidiel už neboli ziskové.
Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?
Očakáva sa, že navrhované legislatívne zmeny spôsobia orgánom EÚ a vnútroštátnym orgánom mierne náklady (približne 3 milióny EUR). Náklady by však boli väčšinou jednorazové, zatiaľ čo prínosy by sa

zachovali v priebehu času. Vyššia právna zrozumiteľnosť by okrem toho mala uľahčiť presadzovanie práva a v konečnom dôsledku by mala mať pozitívny vplyv. Poskytovanie služieb dlhového poradenstva vo všetkých členských štátoch by si vyžadovalo sumy presahujúce 20 miliónov EUR ročne. Zodpovedajúci prínos každého eura vynaloženého na dlhové poradenstvo sa však odhaduje na 1,4 – 5,3 EUR, najmä pokiaľ ide o sociálne náklady zamedzenia nadmernej zadlženosti.

Očakávajú sa iné významné vplyvy?

Očakáva sa, že iniciatíva bude mať zanedbateľný vplyv na životné prostredie (napr. environmentálne riziko alebo zmena klímy), a preto sa tieto vplyvy neposudzovali. Neočakáva sa, že iniciatíva bude mať iné významné vplyvy.

Proporcionalita?

V súlade so zásadou proporcionality **navrhované opatrenia neprekročia rámec toho, čo je nevyhnutné** na dosiahnutie cieľov. Uprednostňovaná možnosť by znamenala vysoké náklady pre poskytovateľov, ale predstavovala by aj ambiciózny a nadčasový prístup, ktorý by viedol k ešte väčším prínosom pre spotrebiteľov a spoločnosť.

D. Nadväzné opatrenia

Kedy sa táto politika preskúma?

Komisia bude monitorovať vykonávanie revidovanej smernice, ak bude prijatá, po nadobudnutí jej účinnosti. Záväzok zhodnotiť vplyv nového právneho predpisu sa zahrnie do návrhu. Komisia bude zodpovedná najmä za monitorovanie vplyvu smernice na základe údajov poskytnutých orgánmi členských štátov a poskytovateľmi úverov, ktoré budú vychádzať z existujúcich zdrojov údajov, ak je to možné, aby sa predišlo ďalšiemu zaťaženiu rôznych zainteresovaných strán.